

Sygnatura akt V GC 589/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 6 marca 2020 r.

Sąd Rejonowy w Koninie V Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: asesor sądowy Grzegorz Turlakiewicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Dostatnia

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2020 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. M.

przeciwko „(...) w K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej „(...) w K. na rzecz powoda J. M. kwotę 9757,11 zł (dziewięć tysięcy siedemset pięćdziesiąt siedem złotych jednaście groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 15 lutego 2019 r. do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanej „(...) w K. na rzecz powoda J. M. kwotę 2 266,20 zł (dwa tysiące dwieście sześćdziesiąt sześć złotych dwadzieścia groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

asesor sądowy Grzegorz Turlakiewicz

Sygn. akt: V GC 589/19

Uzasadnienie wyroku Sądu Rejonowego w Koninie z 6 marca 2020 r.

Powód J. M. (dalej jako: „**powód**”) wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) z siedzibą w K. (dalej jako: „**strona pozwana**”) kwoty 12 146,39 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz kwoty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa wg norm przepisanych. W uzasadnieniu powód podniósł, że sprzedawał stronie pozwanej towary. Faktury z tytułu sprzedanych towarów były przez stronę pozwaną regulowane z opóźnieniem. W konsekwencji powód nabył prawo do rekompensaty za koszty odzyskiwania należności przewidzianej w art. 10 ust. 1 ustawy z 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Z tego tytułu powód naliczył stronie pozwanej kwotę w wysokości 2 840 euro (40 euro x 71 faktur) tj. 12 146,39 zł.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym Sąd orzekł zgodnie z żądaniem powoda.

Składając sprzeciw od nakazu zapłaty, strona pozwana zaskarżyła go w całości i wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania wg norm przepisanych. Strona pozwana wskazała, że powód nie nabył uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub 8 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, gdyż otrzymał wszystkie zapłaty za wskazane w pozwie faktury w umówionym terminie. Strona pozwana zakwestionowała 14 dniowy termin płatności faktur, albowiem w relacjach stron był stosowany termin zapłaty dłuższy niż 14 dni, a nawet

dłuższy niż 30 albo 60 dni. Ponadto powód wystawiał faktury jeszcze przed doręczeniem towaru, a także po terminie płatności faktury. Strona pozwana podniosła także, iż w przypadku, gdy nie jest możliwe ustalenie daty otrzymania faktury, to termin zapłaty za sprzedany towar należy liczyć od dnia jego otrzymania. Strona pozwana podniosła także, że datą dokonania zapłaty jest data obciążenia rachunku bankowego nabywcy. W ocenie strony pozwanej żądanie pozwu było także niezgodne z ustalonymi między stronami zwyczajami i stanowi nadużycie prawa. Zdaniem strony pozwanej żądanie pozwu jest także niezgodne z zasadami słuszności, uczciwości kontraktowej oraz dobrej praktyki stron.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W 2008 roku powód i jego syn K. M. prowadząc wspólnie działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej (...) zawarli ze stroną pozwaną umowę współpracy, na podstawie której sprzedawali pozwanej płyty DVD z filmami, zgodnie ze składanymi przez stronę pozwaną zamówieniami. Podczas spotkania z prezesem zarządu strony pozwanej D. P. ustalono, że termin płatności faktur za sprzedane płyty DVD będzie wynosić 14 dni od daty wystawienia faktury. Termin płatności miał być liczony od dnia wystawienia faktury

(dowód: wydruk wiadomości e-mail k. 275; faktura nr (...) k. 276-282; faktura nr (...) k. 283; zeznania świadka K. M. k. 559v nagranie od 00:14:43 do 00:23:00; zeznania powoda J. M. k. 577 nagranie od 00:04:27 do 00:13:17 oraz od 00:18:39 do 00:24:36)

W 2012 roku powód i K. M. rozwiązali spółkę cywilną. Powód kontynuował współpracę ze stroną pozwaną w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej. Warunki dotychczasowej współpracy wspólników spółki cywilnej ze stroną pozwaną zostały recypowane do umowy współpracy powoda ze stroną pozwaną.

(dowód: zeznania świadka K. M. k. 559v nagranie od 00:14:43 do 00:23:00 oraz 00:26:36 do 00:28:49; zeznania powoda J. M. k. 577 nagranie od 00:04:27 do 00:13:17)

Zgodnie z ustaleniami stron, doręczenie towaru następowało za pośrednictwem firmy kurierskiej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Do każdej przesyłki powód dołączał fakturę dotyczącą zakupionego towaru. Doręczenie towaru wraz z fakturą następowało następnego dnia po wystawieniu faktury. Dodatkowo powód w dniu wystawienia faktury, przysyłał jej skan na adres elektroniczny strony pozwanej.

(dowód: zeznania świadka K. M. k. 559v nagranie od 00:12:06 do 00:28:59; zeznania powoda J. M. k. 577 nagranie od 00:04:27 do 00:42:36; zeznania prezesa zarządu strony pozwanej D. P. k. 577v-578 nagranie od 00:47:55 do 01:31:30; wykaz listów przewozowych znajdujący się na płycie CD k. 585)

W trakcie trwającej współpracy zdarzało się, że powód wydłużał termin zapłaty do 21 dni lub 30 dni. Jednakże ustalenia te miały miejsce przed wysyłką towaru i znajdowały odzwierciedlenie w fakturze. Zdarzało się również, że z uwagi na udzielony stronie pozwanej rabat, strony skracaly termin płatności do 7 dni.

(dowód: wydruk wiadomości e-mail k. 275; faktura nr (...) k. 276-282; faktura nr (...) k. 283; zeznania świadka K. M. k. 559v nagranie od 00:12:06 do 00:23:00, zeznania powoda J. M. k. 577 nagranie od 00:04:27 do 00:13:17 oraz od 00:18:39 do 00:24:36)

Z tytułu sprzedanych stronie pozwanej płyt DVD powód obciążył stronę pozwaną fakturami VAT :

- 1) nr 26/16 w wysokości 244,95 zł płatną do 29.02.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 01.03.2016 r.,
- 2) nr 27/16 w wysokości 44 663,76 zł płatną do 29.02.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 14.03.2016 r.,
- 3) nr 32/16 w wysokości 7 079,06 zł płatną do 16.03.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 11.04.2016 r., w kwocie 5 153,58 zł

- 4) nr 37/16 w wysokości 4 407,40 zł płatną do 04.04.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 11.04.2016 r., w kwocie 3 070,65 zł
- 5) nr 38/16 w wysokości 3 043,75 zł płatną do 08.04.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 11.04.2016 r.,
- 6) nr 59/16 w wysokości 5 484,58 zł płatną do 2.06.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 28.06.2016 r., w kwocie 3 951,86 zł,
- 7) nr 64/16 w wysokości 1 617,08 zł płatną do 22.06.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 28.06.2016 r.,
- 8) nr 69/16 w wysokości 2 041 zł płatną do 30.06.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 15.07.2016
- 9) nr 72/16 w wysokości 2 248,58 zł płatną do 17.07.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 04.08.2016
- 10) nr 73/16 w wysokości 5 150,83 zł płatną do 19.07.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 16.08.2016 r.,
- 11) nr 75/16 w wysokości 3 443,55 zł płatną do 29.07.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 10.08.2016 r., w kwocie 2 736,68 zł
- 12) nr 93/16 w wysokości 6 772,68 zł płatną do 13.10.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 15.11.2016 r.,
- 13) nr 94/16 w wysokości 1 049,62 zł płatną do 24.10.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 25.10.2016 r.,
- 14) nr 99/16 w wysokości 2 282,99 zł płatną do 28.10.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 14.11.2016 r.,
- 15) nr 103/16 w wysokości 20 184,98 zł płatną do 24.11.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 05.12.2016 r.,
- 16) nr 104/16 w wysokości 1 161,12 zł płatną do 27.11.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 05.12.2016 r.,
- 17) nr 120/16 w wysokości 18 155,42 zł płatną do 28.12.2016 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 29.01.2017 r.,
- 18) nr 2/17 w wysokości 3 311,21 zł płatną do 26.01.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 07.02.2017 r.,
- 19) nr 3/17 w wysokości 1 322,56 zł płatną do 2.01.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 10.02.2017 r.,
- 20) nr 5/17 w wysokości 644,32 zł płatną do 3.02.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 13.02.2017 r.,
- 21) nr 7/17 w wysokości 2 288,47 zł płatną do 07.02.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 09.02.2017 r.,
- 22) nr 13/17 w wysokości 7 139,01 zł płatną do 23.02.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 27.02.2017 r.,
- 23) nr 17/17 w wysokości 1 826,28 zł płatną do 07.03.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 24.03.2017 r.,
- 24) nr 19/17 w wysokości 1 409,45 zł płatną do 9.03.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 03.04.2017 r.,
- 25) nr 21/17 w wysokości 1 224,50 zł płatną do 14.03.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 04.04.2017 r.,
- 26) nr 23/17 w wysokości 2 526,15 zł płatną do 30.03.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 02.05.2017 r.,
- 27) nr 27/17 w wysokości 2 109,81 zł płatną do 23.04.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 05.05.2017 r.,
- 28) nr 28/17 w wysokości 7 481,22 zł płatną do 25.04.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 18.05.2017 r.,
- 29) nr 29/17 w wysokości 1 527,84 zł płatną do 25.04.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 05.05.2017 r.,
- 30) nr 33/17 w wysokości 4 541,66 zł płatną do 24.05.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 10.07.2017 r.,

- 31) nr 35/17 w wysokości 4 393,66 zł płatną do 31.05.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 10.07.2017 r.,
- 32) nr 36/17 w wysokości 2 673,24 zł płatną do 31.05.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 07.06.2017 r.,
- 33) nr 37/17 w wysokości 3 690,71 zł płatną do 6.06.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 20.06.2017 r.,
- 34) 40/17 w wysokości 3 655,34 zł płatną do 22.06.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 10.07.2017 r.,
- 35) nr 46/17 w wysokości 4 583,61 zł płatną do 11.07.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 08.08.2017 r.,
- 36) nr 48/17 w wysokości 3 526,49 zł płatną do 01.08.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 17.08.2017 r.,
- 37) nr 50/17 w wysokości 13 785,83 zł płatną do 02.08.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 30.08.2017 r.,
- 38) nr 51/17 w wysokości 2 461,36 zł płatną do 09.08.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 17.08.2017 r.,
- 39) nr 52/17 w wysokości 1 329,43 zł płatną do 7.08.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 14.08.2017 r.,
- 40) nr 54/17 w wysokości 5 608,89 zł płatną do 31.08.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 13.09.2017 r.,
- 41) nr 55/17 w wysokości 1 224,53 zł płatną do 31.08.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 06.09.2017 r.,
- 42) nr 57/17 w wysokości 4 020,50 zł płatną do 13.09.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 25.09.2017 r.,
- 43) nr 59/17 w wysokości 3 687,57 zł płatną do 14.09.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 29.09.2017 r.,
- 44) nr 61/17 w wysokości 3 785,62 zł płatną do 24.09.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 06.10.2017 r.,
- 45) nr 64/17 w wysokości 2 362,36 zł płatną do 28.09.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 18.10.2017 r.,
- 46) nr 65/17 w wysokości 511,30 zł płatną do 10.10.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 18.10.2017 r.,
- 47) nr 66/17 w wysokości 5 106,85 zł płatną do 16.10.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 23.10.2017 r.,
- 48) nr 67/17 w wysokości 2 702,84 zł płatną do 18.10.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 19.10.2017 r.,
- 49) nr 70/17 w wysokości 2 423,71 zł płatną do 30.10.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 31.10.2017 r.,
- 50) nr 74/17 w wysokości 4 002,20 zł płatną do 13.11.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 20.11.2017 r.,
- 51) nr 75/17 w wysokości 2 838,68 zł płatną do 15.11.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 20.11.2017 r.,
- 52) nr 76/17 w wysokości 1 707,62 zł płatną do 20.11.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 23.11.2017 r.,
- 53) nr 77/17 w wysokości 2 190,17 zł płatną do 21.11.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 24.11.2017 r.,
- 54) nr 85/17 w wysokości 14 840,03 zł płatną do 26.12.2017 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 12.01.2018 r.,
- 55) nr 2/18 w wysokości 1 799,49 zł płatną do 31.01.2018 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 6.02.2018 r.,
- 56) nr 5/18 w wysokości 3 331,24 zł płatną do 14.02.2018 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 05.03.2018 r.
w kwocie 2 269,15 zł
- 57) nr 6/18 w wysokości 1 376,07 zł płatną do 15.02.2018 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 28.02.2018 r.,
- 58) nr 7/18 w wysokości 1 921,27 zł płatną do 21.02.2018 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 28.02.2018 r.,

- 59) nr 8/18 w wysokości 2 098,95 zł płatną do 22.02.2018 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 28.02.2018 r.,
- 60) nr 9/18 w wysokości 930,75 zł płatną do 27.02.2018 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 1.03.2018 r.,
- 61) nr 11/18 w wysokości 5 066,51 zł płatną do 27.02.2018 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 05.03.2018 r.,
- 62) nr 12/18 w wysokości 923,73 zł płatną do 28.02.2018 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 01.03.2018 r.,
- 63) nr 13/18 w wysokości 1 705,35 zł płatną do 05.03.2018 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 08.03.2018 r.,
- 64) nr 31/18 w wysokości 1 518,59 zł płatną do 29.04.2018 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 30.04.2018 r.,
- 65) nr 63/18 w wysokości 3 354,30 zł płatną do 30.08.2018 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 04.09.2018 r.,
- 66) nr 65/18 w wysokości 860,67 zł płatną do 31.08.2018 r., opłaconą przez stronę pozwaną w dniu 03.09.2018 r.,
- 67) nr 71/18 w wysokości 4 183,92 zł płatną do 21.09.2018 r.,
- 68) nr 72/18 w wysokości 788,79 zł płatną do 27.09.2018 r.,
- 69) nr 76/18 w wysokości 3 463,42 zł płatną do 02.10.2018 r.,
- 70) nr 77/18 w wysokości 663,27 zł płatną do 03.10.2018 r.,
- 71) nr 79/18 w wysokości 1 469,27 zł płatną do 04.10.2018 r.,

Faktury te zostały doręczone pozwanej wraz ze sprzedanym towarem.

(dowód: faktury VAT wraz z potwierdzeniami przelewu k. 13-193, nota odsetkowa k. 13-15, nakaz zapłaty, wykaz listów przewozowych znajdujący się na płycie CD k. 585)

Współpraca powoda ze stroną pozwaną stanowiła nawet 80 % jego obrotów.

(dowód: zeznania powoda J. M. k. 577 nagranie od 00:04:27 do 00:13:17 oraz od 00:13:17 do 00:18:39)

Pismem z dnia 17 grudnia 2018 r., powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty 3 040 euro tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Wezwanie to zostało doręczone stronie pozwanej w dniu 28 grudnia 2018 roku.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 221-226, potwierdzenie nadania k. 224, wydruk śledzenia przesyłek k. 225-226)

Powód odrębnym pozwem wniósł do Sądu Rejonowego w Koninie o zasądzenie od strony pozwanej kwoty 1.884,68 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 1.884,68 zł od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty. Przedmiotem tego pozwu była kwota 1.884,68 zł stanowiące skapitalizowane odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych wynikająca z ww. faktur wyjąwszy odsetki od faktur nr: 31/18, 71/18, 72/18, 76/18, 77/18 oraz 79/18. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt: V GNc 289/19. Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym z dnia 22 lutego 2019 r., Sąd Rejonowy w Koninie nakazał zapłacić stronie pozwanej na rzecz powoda kwotę 1 982,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 13 lutego 2019 r. do dnia zapłaty. Postanowieniem z dnia 24 maja 2019 roku Sąd Rejonowy w Koninie oddalił wniosek strony pozwanej o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty i odrzucił sprzeciw. Na skutek rozpoznania zażalenia strony pozwanej, Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt: X Gz 616/19 postanowieniem z dnia 7 listopada 2019 roku oddalił zażalenie.

(dowód: pozew wraz z załącznikami k. 3-258, nakaz zapłaty k. 263, sprzeciw wraz z załącznikami k. 269-295, postanowienie z 24.05.2019 r., k. 319, postanowienie z 7.11.2019 r., k. 384 – znajdujące się w aktach sprawy Sadu Rejonowego w Koninie sygn. akt: V GNc 289/19)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dokumentów i wydruków. Na podstawie art. 233 k.p.c., Sąd dokonując ich oceny w ramach swobodnej oceny dowodów, uznał je za wiarygodne i przydatne dla ustalenia stanu faktycznego. Godzi się bowiem zauważyć, że strony nie kwestionowały treści tych dokumentów.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka K. M., albowiem były one logiczne, spójne i korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Świadek w sposób jednoznaczny opisał ustalenia stron w zakresie terminów płatności, a także sposobu wysyłki towarów oraz faktur.

Sąd przeprowadził także dowód z przesłuchania stron na podstawie art. 299 k.p.c. Jednakże, w tym miejscu należy wyjaśnić, że dowód ten ma jedynie charakter posilkowy, który przeprowadza się, jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd uznał za wiarygodną treść zeznań stron - powoda J. M. oraz prezesa zarządu strony pozwanej D. P. - w części, w której odnosiły się one do bezspornych okoliczności dotyczących zawiązania współpracy między stronami w zakresie sprzedaży płyt DVD. W pozostałym zakresie twierdzenia prezesa zarządu strony pozwanej - wedle których strona pozwana miała możliwość regulowania należności w terminie jednostronnie przez siebie wyznaczonym, nawet 60 dni po terminie otrzymania towaru - nie zostały udowodnione. Wszak przesłuchiwany D. P. zeznał, że strony zawierając umowę współpracy nie uzgadniały zarówno długości terminu płatności, jak również daty początkowej, od której miał rozpocząć się jego bieg. Jednocześnie zeznał, że zamówienia składane były przez jego pracowników, a zatem nie miał bezpośredniej wiedzy, czy w trakcie składania tych zamówień nie doszło do ustalenia terminów płatności. W tym stanie rzeczy nie sposób przyjąć, że strona pozwana potwierdziła okoliczność, że miała możliwość regulowania należności w terminie jednostronnie przez siebie wyznaczonym, nawet 60 dni po terminie otrzymania towaru. Przy tym należy zauważyć, że pozwana nie wносиła o przesłuchanie w charakterze świadka któregokolwiek z pracowników pozwanej.

Dlatego też odnośnie do terminu zapłaty, Sąd dał wiarę zeznaniom powoda, z których wynika, iż standardowym terminem zapłaty obowiązującym między stronami był termin 14 dni liczony od daty wystawienia faktury oraz że zdarzało się, że termin zapłaty powód wydłużał do 30 dni, lecz taki termin zawsze znajdował odzwierciedlenie w fakturze. Takie zeznania powoda, należało je ocenić jako wiarygodne. Okoliczność ta znalazła bowiem potwierdzenie nie tylko w zeznaniach powoda - które, tak jak zeznania prezesa zarządu strony pozwanej - miały ograniczoną moc dowodową, ale także została potwierdzona zeznaniami świadka, któremu Sąd, wobec braku dowodów przeciwnych, nie znalazł podstaw, by nie dać wiary.

Sąd zważył co następuje:

W okolicznościach niniejszej sprawy powód dochodził od strony pozwanej kwoty 12 146,39 zł stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania dochodzonej należności, która nie została zapłacona przez stronę pozwaną.

Dochodzona przez Powoda należność dotyczy transakcji handlowych zawartych przed dniem stycznia 2020 roku i wymagalnych przed tą datą.

Wobec tego, w pierwszej kolejności należy powołując się na treść art. 20 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia zatorów płatniczych (Dz. U. poz. 1649), wskazać, iż do oceny roszczenia powoda adekwatne były przepisy ustawy z dnia 8 marca 2013 r., o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2020 roku.

Zgodnie z art. 4 cytowanej ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, transakcją handlową w rozumieniu ustawy jest umowa, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. Dodatkowo ustawodawca w przepisie art. 2 ustawy sformułował katalog podmiotów, które powinny być stronami transakcji handlowych, aby do tych transakcji

mogły znaleźć zastosowanie postanowienia ustawy. Zgodnie z art. 2 pkt 1 powołanej ustawy, stosują się ją do transakcji handlowych, których wyłącznymi stronami są przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212). W niniejszej sprawie nie ulegało wątpliwości, że obie strony są przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212), do których stosuje się ustawę o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Mając zatem na uwadze, że strony w niniejszej sprawie są podmiotami, które mogą być wyłącznymi stronami transakcji handlowych, w związku z prowadzoną przez siebie działalnością i zawarły umowę, której przedmiotem było odpłatna dostawa towarów należało uznać, że w niniejszej sprawie znajdowały zastosowanie przepisy powołanej ustawy.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r., o terminach zapłaty w transakcjach handlowych wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, równowartość kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności. Z kolei art. 7 ust. 1 stanowił, że w transakcjach handlowych - z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty.

Odczytując zatem łącznie treść art. 10 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ww. ustawy należy stwierdzić, że jedynym warunkiem powstania prawa wierzyciela do rekompensaty jest nabycie prawa do odsetek w transakcjach handlowych. Powyższe spostrzeżenie determinuje również wniosek, że w sytuacji, gdy wierzyciel nabył prawo do odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, to per se nabył prawo do rekompensaty.

W świetle powyższego, należy zwrócić uwagę, że powód odrębnym pozwem (zarejestrowanym pod sygnaturą akt: 289/19) wniósł do Sądu Rejonowego w Koninie o zasądzenie od strony pozwanej kwoty 1 884,68 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 1 884,68 zł od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty. Przedmiotem tego pozwu była kwota 1.884,68 zł stanowiąca skapitalizowane odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych wynikająca z opóźnienia przez stronę pozwaną w zapłacie faktur. Godzi się zauważyć, że faktury, za które powód domagał się odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt: V GNc 289/19 były tożsame z fakturami, za które powód w niniejszej sprawie domagał się rekompensaty za koszty odzyskiwania należności. Jedynie od faktur o numerach: (...) oraz od faktury o numerze (...) powód w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt: V GNc 289/19 nie dochodził odsetek, a w niniejszej sprawie domagał się od nich rekompensaty (por. tabela zawarta w pozwie na k. 4 oraz treść pozwu na k. 6 znajdujące się w aktach sprawy toczącej się przed Sądem Rejonowym w Koninie pod sygnaturą akt: V GNc 289/19). Jednakże nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt: V GNc 289/19, Sąd Rejonowy w Koninie nakazał zapłacić stronie pozwanej na rzecz powoda kwotę 1 982,50 zł, a nie dochodzoną przez powoda kwotę 1 884,68 zł, co było spowodowane niedokładnością pozwu, w którym powód w części motywacyjnej wskazał inną kwotę niż w petitum pozwu. Zatem Sąd w nakazie zapłaty w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt: V GNc 289/19 zasądził na rzecz powoda nie tylko dochodzone w pozwie odsetki, ale również odsetki od faktur o numerach: (...) oraz faktury o numerze (...). Jak bowiem wynikało z noty odsetkowej dołączonej do pozwu w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt: V GNc 289/19 (k. 13-15) zasądzona kwota 1.982,50 zł odpowiadała odsetkom od wszystkich faktur, od których powód w niniejszej sprawie domagał się rekompensaty. Nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy w Koninie w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt: V GNc 289/19 ostatecznie uprawomocnił się, gdyż postanowieniem z dnia 24 maja 2019 roku Sąd Rejonowy w Koninie oddalił wniosek strony pozwanej o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty i odrzucił sprzeciw, a zażalenie strony pozwanej na to postanowienie Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt: X Gz 616/19 postanowieniem z dnia 7 listopada 2019 r. oddalił.

Zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c., orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej. Związanie treścią prawomocnego orzeczenia oznacza nakaz przyjmowania przez te podmioty, że w objętej orzeczeniem sytuacji faktycznej, stan prawny przedstawia się tak,

jak wynika to z sentencji wiążącego orzeczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2011 r., sygn. akt: IV CSK 563/10, LEX nr 864020).

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z 5 grudnia 2017 roku wydanym w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt: I PK 333/16 - pozytywny aspekt prawomocności materialnej - moc wiążąca prawomocnego wyroku - zakłada tożsamość stron przy jednoczesnym braku tożsamości przedmiotu procesu. Ten aspekt prawomocności uaktualnia się wówczas, gdy zagadnienie rozstrzygnięte prawomocnie w pierwszym procesie stanowi kwestię wstępną (prejudycjalną) w innym postępowaniu, w którym dochodzone jest odmienne żądanie. Oddziaływanie prawomocności sprowadza się w konsekwencji do tego, że sąd w kolejnym postępowaniu zobowiązany jest przyjąć, że istotne z punktu widzenia zasadności żądania zagadnienie kształtuje się tak, jak to zostało ustalone we wcześniejszym prawomocnym wyroku. Sąd obowiązany jest uwzględnić prawomocne orzeczenie w ramach podstawy orzekania o kolejnym żądaniu, bez dokonywania ponownej oceny rozstrzygniętej nim kwestii (np. uchwałę Sądu Najwyższego z 29 marca 1994 r., III CZP 29/94, LEX nr 84472; wyroki Sądu Najwyższego: z 14 maja 2003 r., I CKN 263/01, LEX nr 1631912; z 23 marca 2006 r., IV CSK 89/05, OSNC 2007 nr 1, poz. 15 oraz OSP 2007 Nr 6, poz. 66; z 7 marca 2013 r., I PK 181/12, OSNP 2013 nr 23-24, poz. 277; postanowienie Sądu Najwyższego z 22 października 2015 r., IV CSK 766/14, LEX nr 1918831).

Zgodnie z art. 353² k.p.c., do nakazów zapłaty stosuje się odpowiednio przepisy o wyrokach, chyba że ustawa stanowi inaczej. Tym samym do nakazów zapłaty stosujemy także odpowiednio przepisy o powadze rzeczy osądzonej wyroków.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że Sąd w niniejszej sprawie był związany rozstrzygnięciem zawartym w nakazie zapłaty Sądu Rejonowego w Koninie wydanym w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt: V GNc 289/19. Oznacza to, że Sąd w niniejszej sprawie zobowiązany był przyjąć, że powód nabył prawo do odsetek w transakcjach handlowych od faktur, z tytułu których opóźnienia w zapłacie powód domagał się w niniejszej sprawie rekompensaty.

Dochodząc do powyższych konkluzji, Sąd nie tracił z pola widzenia, że w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Koninie pod sygnaturą akt: V GNc 289/19 Sąd w nakazie zapłaty orzekł ponad żądanie zasądzając odsetki również od faktur o numerach: (...). Jednakże okoliczność ta nie zmieniła zakresu prawomocności ww. orzeczenia, albowiem, jak przyjmuje się w orzecznictwie, w przypadku uprawomocnienia się wyroku, w którym Sąd orzekł ponad żądanie, będzie on korzystał w pełnym zakresie z powagi rzeczy osądzonej określonej w art. 366 k.p.c., gdyż w płaszczyźnie prawomocności istotne jest nie to, o czym Sąd miał orzec, ale o czym ostatecznie orzekł (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2010 r., V CSK 245/09 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 319/07).

Abstrahując od powyższego należało zauważyć, że powód wykazał, iż strony umówiły się, że termin płatności będzie wynosił 14 dni od dnia wystawienia faktury, co potwierdził nie tylko dowód z przesłuchania powoda, ale również dowód z zeznań świadka K. M.. Okoliczność tę potwierdzał pośrednio również wydruk korespondencji e-mail (k. 275), w której przedstawiciel strony pozwanej zgodził się na skrócenie terminu do siedmiu dni, oświadczając jednocześnie, że pozostałe faktury zapłaci w standardowym terminie, co oznaczało, że strony - wbrew sugestiom strony pozwanej - obowiązywał standardowy termin. Ponadto należało zauważyć, że przesłuchiwany reprezentant strony pozwanej stwierdził, że strony w ogóle nie uzgadniały terminów płatności, a zatem zastosowanie znajdowałby art. 455 k.c., zgodnie z którym, jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Zgodnie zaś z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2001 r., I CKN 323/99, OSNC 2002, nr 7-8, poz. 94 (z glosą M. Smyka, OSP 2003, z. 10, poz. 122, oraz z glosą J.P. Naworskiego, Pr. Spółek 2005, nr 2, s. 43, i z omówieniem Z. Strusa, Przegląd orzecznictwa, Palestra 2002, nr 7-8, s. 181) faktura, w której określony został termin jej płatności, jest wezwaniem do zapłaty w rozumieniu art. 455. Tym samym, nawet gdyby rzeczywiście strony nawiązując współpracę nie uzgodniły terminów płatności, to i tak obowiązywałby stronę pozwaną termin płatności wynikający z doręczonych faktur. W ocenie Sądu powód udowodnił bowiem również, że doręczył stronie pozwanej faktury jeszcze przed upływem terminu płatności każdej za faktur. Jak bowiem zeznał świadek faktury były dołączane do sprzedawanych płyt, zaś przesyłki

te były dostarczane następnego dnia roboczego, co potwierdzał dowód z przesłuchania powoda oraz dowód z wykazu listów przewozowych znajdujących się na płycie CD (k. 585).

W kontekście powyższego należy również zauważyć, że zarządzeniem z dnia 6 maja 2019 roku (k. 262) strona pozwana została zobowiązana do przedłożenia rejestru zakupów VAT oraz deklaracji VAT za okres od stycznia 2016 roku do grudnia 2018 roku w terminie 14 dni pod rygorem oceny, jaką nadać odmowie przedstawienia dowodu, którego zarządzenia nie wykonała. Zarządzenie to doręczono stronie pozwanej w dniu 4 czerwca 2019 r roku(k. 563). Pozwana jednakże żądanej ewidencji nie przedłożyła.

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Jednakże konsekwencje nieprzedłożenia dowodów, sąd ocenia na tej samej podstawie (art. 233 § 2 k.p.c.). Ponadto, kierując się doświadczeniem życiowym i orzecznictwem sąd decyduje, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu. W niniejszej sprawie zobowiązanie nałożone na stronę pozwaną pod rygorem skutków z art. 233 § 2 k.p.c., nie zostało przez nią wykonane. Działanie strony pozwanej, naruszające art. 6 § 2 k.p.c., nakładający na strony procesu obowiązek przytaczania okoliczności faktycznych bez zbędnej zwłoki oraz zasadę rzetelnego procesu wyrażoną w art. 3 k.p.c. skutkuje ujemnymi konsekwencjami w zakresie postępowania dowodowego. Nie ulega wątpliwości, że zaewidencjonowanie przez stronę pozwaną w księgach rachunkowych określonych faktur wskazuje, że doszło do doręczenia faktur oraz w jakiej dacie faktury zostały doręczone. W tej sytuacji należy przyjąć, że strona pozwana z naruszeniem obowiązków z art. 3 k.p.c. zmierzała do zatajenia dowodu, który wykazywałby zasadność roszczenia powoda. Zgodnie zaś z przytoczonym przepisem, strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Zachowania, do których „obowiązani są” uczestnicy postępowania w myśl art. 3 k.p.c., stanowią nałożone na nich przez ustawodawcę ciężary procesowe, a podstawowym skutkiem niezastosowania się do wymienionych w tym przepisie powinności może być wydanie przez organ postępowania orzeczenia niekorzystnego dla danego uczestnika. Jak trafnie wskazuje się literaturze przedmiotu, jeżeli strona swoim postępowaniem uniemożliwi lub poważnie utrudni wykazanie okoliczności stronie przeciwnej, na której spoczywał ciężar dowodu (art. 232 k.p.c.), na tę stronę przechodzi ciężar dowodu, że okoliczności takie nie zachodziły (zob. K. Piasecki, System dowodów, s. 62).

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że powód wykazał, że terminy płatności przedmiotowych faktur miały zgodnie z twierdzeniami wskazanymi w pozwie. Jednocześnie strona pozwana nie zakwestionowała wskazanych przez powoda terminów, w których miało dojść do wpływu środków na rachunek powoda z tytułu zapłaty tych faktur. Ponadto powód dołączył potwierdzenia przelewów, z których wynikała data wpływu środków na rachunek powoda. Wyjaśnić przy tym należy, że długi pieniężne są długami oddawczymi (art. 454 zdanie drugie w zw. z § 2 k.c.), dlatego spełnienie świadczenia ze skutkiem umorzenia długu w rozliczenia bezgotówkowego następuje dopiero z chwilą uznania rachunku bankowego wierzyciela (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 14 stycznia 2016 r. I CSK 1094/14). Tym samym powód udowodnił, że strona pozwana nie zapłaciła wymienionych w pozwie faktur w terminie – czyli że powód nabył prawo do odsetek w transakcjach handlowych.

Rekapitułując, skoro powód nabył prawo do odsetek w transakcjach handlowych z tytułu opóźnienia w zapłacie faktur VAT, to stosownie do treści art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r., o terminach zapłaty w transakcjach handlowych powód nabył również prawo do rekompensaty odpowiadającej kwocie 40 euro, od każdej z tych faktur.

Podkreślenia przy tym wymaga, że z przeprowadzonego postępowania dowodowego nie wynikało, że dokonywane przez powoda transakcje handlowe mieściły się w ramach jednej transakcji handlowej, stanowiąc podstawę do naliczenia tylko jednej rekompensaty za koszty odzyskiwania należności. Umowa współpracy stron zawierała bowiem jedynie ogólne zasady współpracy między stronami, nie stanowiła natomiast podstawy zobowiązania do wydania określonego towaru i zapłaty określonej ceny. Dla powyższego podstawę stanowiło dopiero składane przez pozwaną zamówienie, stanowiące źródło realnego zobowiązania dwu stron. Zawarcie i realizacja każdej kolejno zawieranej umowy następowała poprzez składanie drogą e-mailową zamówień z podaniem tytułu filmu, rodzaju nośników

oraz ilości płyt. Celem zamówienia płyt strona pozwana musiała dokonać konkretnego zamówienia, które należało zakwalifikować jako umowę sprzedaży, a nie jako element składowy jednej umowy sprzedaży towaru. Na tej podstawie następowała dostawa towaru, wystawienie faktury i zapłata ceny, w związku z powyższym należy uznać, że każda kolejna faktura dokumentowała odrębną transakcję handlową, co uzasadniało naliczenie kwoty rekompensaty od każdej z tych faktur. Nawet jednakże gdyby nieprawidłowo przyjąć, że strony łączyła jedna umowa i wszystkie dostawy były realizowane w ramach jednej umowy, to i tak powód miałby prawo do kwoty rekompensaty od każdej faktury. Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, jeżeli strony transakcji handlowej zastrzegły w umowie, że świadczenie pieniężne będzie następować częściami, uprawnienie do kwoty, o której mowa w art. 10 ust. 1 ww. ustawy, oraz do zwrotu kosztów odzyskiwania należności, o których mowa w art. 10 ust. 2 ww. ustawy - przysługuje odrębnie od niezapłaconej części. W niniejszej sprawie świadczenie między stronami było spełniane częściami i sukcesywnie, w zależności od składanego zamówienia, w oparciu o dostarczane faktury VAT odpowiadające składanemu przez stronę pozwaną zamówieniu. Tym samym rekompensata za koszty odzyskiwania należności przysługuje od każdego świadczenia częściowego objętego fakturą VAT (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 27 lutego 2018 r. sygn. akt: V ACa 1107/17).

W niniejszej sprawie strona pozwana podnosiła również, że powód domagając się zapłaty kwoty rekompensaty nadużywa prawa podmiotowego. W tym kontekście wskazała, że żądanie pozwu jest niezgodne z zasadami słuszności, uczciwości kupieckiej oraz zasadami dobrej praktyki stron. Zarzut ten zasługiwał na uwzględnienie w części.

Rozważając zasadność tego zarzutu, należy przypomnieć, że celem Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (wersja przekształcona) (Dz. U. UE. L. z 2011 r. Nr 48, str. 1 z późn. zm.), której implementację stanowi ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych jest zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych. W związku z tym uprawnienie do żądania od dłużnika zryczałtowanego zwrotu kosztów odzyskania należności, należy postrzegać jako jeden ze środków służących realizacji tego celu. Prawodawca unijny uznał, że należy wprowadzić dodatkowe środki, które mają zapobiegać negatywnemu wpływowi, jakie opóźnienia w płatnościach powodują dla płynności finansowej przedsiębiorstw. Zgodnie z motywem 20 preambuły oraz art. 6 ust. 6 powyższej dyrektywy, do poniesionych przez wierzycieli kosztów odzyskiwania należności w związku z opóźnieniem w płatnościach, powinno się zaliczać w szczególności koszty poniesione przez wierzycieli w związku ze skorzystaniem z usług prawnika lub firmy windykacyjnej.

Mając na uwadze dolegliwość dla dłużnika sankcji wynikającej z art. 10 w zw. z art. 7 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, do sądu orzekającego w sprawach o przyznanie równowartości 40 euro należy zbadać, czy w okolicznościach konkretnej sprawy wierzyciel nie nadużył przyznanego mu prawa, biorąc pod uwagę art. 5 k.c. (por. uzasadnienie uchwały SN z 11.12.2015 r., sygn. akt: III CZP 94/15).

Przepis art. 5 k.c., ustanawia zakaz korzystania z praw podmiotowych sprzecznie z jego społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa lub zasadami współżycia społecznego. Klauzula ta ma szczególny charakter, albowiem przełamuje zasadę, że wszystkie prawa podmiotowe korzystają z ochrony prawnej, toteż jej zastosowanie musi być uzasadnione okolicznościami rażącymi i nieakceptowanymi (zob. wyrok SN z 24.04.2014 r., III CSK 178/13). W art. 5 k.c., występuje odesłanie do zasad słuszności, dobrej wiary w znaczeniu obiektywnym, czy zasad uczciwości obowiązujących w stosunkach cywilnoprawnych. Natomiast przez zasady współżycia społecznego należy rozumieć podstawowe zasady etycznego i uczciwego postępowania (wyrok SN z 07.06.2002 r., IV CKN 1095/00).

Przepis art. 5 k.c., może być stosowany do wszystkich podmiotów – nie wyłączając tych, którzy mają status przedsiębiorców. Nie można wyłączyć konieczności udzielenia stronie będącej przedsiębiorcą ochrony przed nadużyciem prawa przez partnera. Odwołanie się do konstrukcji nadużycia prawa i udzielenie ochrony stronie dotkniętej nadużyciem prawa wymaga - stosownie do treści art. 5 k.c., spełnienia trzech zasadniczych przesłanek: istnienia prawa, które zostaje nadużyte, czynienia z niego użytku oraz sprzeczność tego użytku z kryteriami nadużycia prawa (wyrok SN z 26.11.2004 r., sygn. akt: I CK 279/04).

Strona pozwana nie sprecyzowała, na czym dokładnie polega jej zdaniem nieuczciwe zachowanie powoda. Z treści sprzeciwu wynika, że zdaniem strony pozwanej, samo skorzystanie przez powoda z uprawnienia wynikającego z art. 10 ust. 1 ww. ustawy stanowi naruszenie prawa podmiotowego. Taka ocena jest oczywiście bezzasadna, gdyż samo korzystanie z uprawnień przewidzianych przez prawo nie może być uznane za nadużycie prawa podmiotowego. Jest to jedynie normatywny sposób dbania o swoje interesy i przejawem należytej staranności powoda w realizacji jego interesów. Nie można zgodzić się z również z sugestią, że domaganie się przez powoda zapłaty rekompensaty jest sprzeczne z zasadami słuszności czy uczciwości kupieckiej. To zachowanie strony pozwanej polegające na nieterminowym regulowaniu swoich zobowiązań jest sprzeczne z zasadami uczciwości kupieckiej. Godzi się przy tym zauważyć, że nie może powoływać się na naruszenie zasad współzycia społecznego ten, kto ich sam nie przestrzega. W tym kontekście należało wyeksponować fakt, że współpraca ze stroną pozwaną generowała 80% obrotów powoda, a zatem „zatory płatnicze” ze strony pozwanej w sposób oczywisty musiały wpływać na płynność finansową działalności prowadzonej przez powoda. Jednocześnie strona pozwana nie wskazała jakichkolwiek twierdzeń, które uzasadniałyby ocenę, że nieterminowe regulowanie faktur spowodowane było przyczynami niezawinionymi przez stronę pozwaną. Dlatego też zarzut nadużycia prawa podmiotowego przez powoda w przeważającej części nie skutkował oddaleniem powództwa.

Oceniając zarzut nadużycia prawa podmiotowego, Sąd dostrzegł, iż w przypadku 14 faktur opóźnienia w ich zapłacie nie przekraczały trzech dni. Dotyczyło to faktur o następujących numerach:

- 1) 26/16 - która została opłacona 1 dzień po terminie płatności,
- 2) 37/16 - która została opłacona 3 dni po terminie płatności,
- 3) 94/16 - która została opłacona 1 dzień po terminie płatności,
- 4) 99/16 – która w rzeczywistości została opłacona w terminie, bowiem termin płatności oznaczony na 11.11.2016 r., wypadał w dzień ustawowo wolny od pracy, w związku z czym termin płatności upływał 13.11.2016 r. (gdyż 12.11.2016 r. wypadał w niedzielę),
- 5) 7/17 – która została opłacona 2 dni po terminie płatności,
- 6) 67/17 - która została opłacona 2 dni po terminie płatności,
- 7) 70/17 - która została opłacona 1 dzień po terminie płatności,
- 8) 76/17 – która została opłacona 3 dni po terminie płatności,
- 9) 77/17 – która została opłacona 3 dni po terminie płatności,
- 10) 9/18 – która została opłacona 2 dni po terminie płatności,
- 11) 12/18 – która została opłacona 1 dzień po terminie płatności,
- 12) 13/18 – która została opłacona 3 dni po terminie płatności,
- 13) 31/18 – która została opłacona 1 dzień po terminie płatności,
- 14) 65/18 – która została opłacona 3 dni po terminie płatności.

W tym kontekście należy zwrócić uwagę, że strony współpracowały przez 10 lat i na przestrzeni tak długiego okresu czasu powód nie występował wcześniej wobec strony pozwanej z żądaniem zapłaty rekompensaty czy choćby odsetek za nieterminowe regulowanie faktur. Tym samym w sytuacji, gdy przez wiele lat powód akceptował zwyczaje strony pozwanej polegające na regulowaniu faktur z opóźnieniem, żądanie zapłaty równowartości kwoty 40 euro tytułem rekompensaty odzyskiwania należności od wszystkich faktur - nawet takich, który zostały opłacone z minimalnym

uchybieciem terminu płatności – jawi się jako forma odwetu za zakończenie współpracy, a nie jako instrument mający na celu zdyscyplinowanie strony pozwanej, co uzasadnia ocenę, że w tym zakresie powód nadużywa prawa podmiotowego. W konsekwencji w zakresie żądania obejmującego rekompensatę od ww. 14 faktur Sąd oddalił powództwo.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanej kwotę 9 757,11 zł, oddalając powództwo w pozostałym zakresie, o czym orzeczono jak w pkt 1 i 2 wyroku.

Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Początek okresu, za który można żądać odsetek wyznaczany powinien być przez termin wymagalności roszczenia. Powód pismem z dnia 17 grudnia 2018 r. wezwał stronę pozwaną do zapłaty 3 040 euro tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Wezwanie to obejmowało również roszczenia dochodzone niniejszym pozwem. Wezwanie to doręczono stronie pozwanej w dniu 28 grudnia 2018r., a zatem termin do spełnienia przez pozwaną świadczenia mijał z dniem 4 stycznia 2019 r. – czyli roszczenie stało się wymagalne z dniem 5 stycznia 2019 r. Powód jednakże żądał odsetek dopiero od dnia wniesienia pozwu – tj. od dnia 15 lutego 2019 roku. W konsekwencji zgodnie z art. 321 k.p.c. Sąd zasądził odsetki w granicach żądania powoda.

Strona powodowa wygrała w 80 % (9 757,11 zł z 12 146,39 zł) w związku z czym stosownie do treści art. 100 k.p.c., Sąd rozdzielił koszty stosunkowo do wyniku sprawy.

Na koszty poniesione przez powoda złożyły się opłata od pozwu – 300 zł oraz koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa (ustalone stosownie do treści § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r., w sprawie opłat za czynności radców prawnych) – 3617 zł. Sąd nie uwzględnił natomiast kosztów dojazdów pełnomocnika powoda oraz powody na rozprawę, gdyż koszty te nie zostały wykazane.

Zgodnie z art. 100 k.p.c. w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Z art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. wynika, że do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego radcy prawnego, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Kosztem takim jest również uiszczona opłata skarbową od pełnomocnictwa.

W ocenie Sądu do niezbędnych kosztów poniesionych przez powoda należy zaliczyć koszty zastępstwa procesowego obejmujące opłatę od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda w wysokości 3600 zł. Do niezbędnych kosztów procesu należałoby również zaliczyć opłatę sądową od pozwu w wysokości 300 zł.

Odnośnie zaś do kosztów dojazdu pełnomocnika powoda oraz samego powoda na rozprawę, to należy wskazać, iż koszty te nie zostały w żaden sposób wykazane. Tymczasem, jak trafnie przyjmuje się w orzecznictwie, aby zaliczyć do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez pełnomocnika profesjonalnego wydatek z tytułu podróży w celu wzięcia udziału w czynnościach sądowych zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c., konieczne jest wykazanie, że są to koszty rzeczywiście poniesione, gdyż tylko takie koszty mogą być uznane przez Sąd orzekający za zasadne i obciążające stronę przegrywającą proces (zob. uchwała Sądu Najwyższego w 29 czerwca 2016 r., sygn. III CZP 26/16). **Podkreślenia przy tym wymaga, że niewystarczające jest powołanie się na ryczałt określony przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167)** (tak wyrok Sądu Okręgowego w Koninie z dnia 14 grudnia 2016 r. I C 1025/15, wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 21 września 2017 r. XIII C 32/13 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie V ACa 960/17). W ocenie Sądu, ani powód, ani pełnomocnik powoda nie wykazali zatem wysokości wydatków z tytułu dojazdu do siedziby tut. Sądu.

Pełnomocnik powoda w na rozprawie w dniu 21 lutego 2020 r. wprost bowiem przyznał, że wskazane w spisie kosztów kwoty z tytułu dojazdów ustalił w oparciu o tzw. kilometrówkę.

Reasumując, za niezbędne i wykazane koszty procesu poniesione przez powoda należało uznać kwotę 3.917 (3600 zł +17 zł +300 zł), Strona pozwana poniosła zaś koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa (ustalone stosownie do treści § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r., w sprawie opłat za czynności radców prawnych) – 3 617 zł. Suma kosztów procesu wyniosła zatem 7354 zł. Mając na uwadze, że strona pozwana przegrała w 80%, to powinna ponieść koszty procesu w kwocie 5883,20 zł (80% z 7354 zł), czyli powinna zwrócić powodowi kwotę 2 266,20 zł (5883,20 zł-3617zł), o czym orzeczono jak w pkt. 3 wyroku.

Asesor sądowy Grzegorz Turlakiewicz